

må således anses for noget svækket forud for UNCTAD-konferencen i Santiago, Chile, i april-maj 1972. Dette er så meget mere uheldigt for disse lande, som deres andel af verdenshandelen er stadigt faldende. Hertil kommer, at udviklingslandene er hårdt ramt af den monetære krise, ligesom der er sket en forholdsmæssig nedgang i den samlede statslige bistand fra de udviklede lande til udviklingslandene.

Der synes blandt de vestlige donorlande at herske et stigende ønske om, at en stadigt større del af de begrænsede midler, der står til rådighed for bistandsformål, anvendes til fordel for de mindst udviklede lande. Meget tyder derfor på, at det fortrinsvis vil være disse lande, der vil blive tilgodeset under UNCTAD-konferencen.

Også forberedelsen af en anden konference — konferencen i Stockholm i juni 1972 om miljøproblemerne — satte sit spor på arbejdet under generalforsamlingen.

Her som på andre områder var det Brasilien, der var det toneangivende udviklingsland. I omhyggeligt forberedte indlæg fremhævede Brasilien, at udviklingslandenes i modsætning til industrilandenes miljøproblemer var fattigdomssymptomer: sygdom, sult og bolignød. De rige landes miljøproblemer var skabt af og måtte løses af dem selv uden skade for udviklingslandene. Samtidig havde industrilandene pligt til at hjælpe udviklingslandene med at løse disses problemer. I denne forbindelse fremsattes forslag til nye bistandsmålsætninger.

De brasilianske synspunkter blev formuleret i et resolutionsforslag, der blev støttet af de fleste udviklingslande, men som var uacceptabelt for industrilandene. Det er derfor nærliggende at antage, at udviklingslandenes særlige problemer og bistandsaspekter vil komme til at optage en betydelig plads på Stockholm-konferencen, ligesom det må påregnes at blive vanskeligt at skabe tilslutning til verdensomspændende forholdsregler til imødegåelse af nedbrydningen af de menneskelige omgivelser.

En anden risiko, der truer Stockholm-konferencen, hidrører fra spørgsmålet om deltagerkredsen. Sovjetunionen fastholdt under generalforsamlingen sit hidtidige standpunkt, at konferencen burde være åben for alle interesserede stater, og at Østtyskland burde være selvskreven til at del-

tage på lige fod med andre lande. De vestlige stormagter befrygtede, at eftergivenhed i denne sag skulle skabe vanskeligheder for de pågående og komplicerede drøftelser om de to Tysklandes fremtid, og tilbød at lade Østtyskland deltage ved eksperter i konferencen. Dette blev igen afvist af Sovjetunionen, der med østtysk deltagelse på regeringsplan i konferencen netop ønskede at fremme anerkendelsen af Østtyskland. Udfaldet af drøftelserne blev, at generalforsamlingen med betydeligt flertal vedtog at fastholde den såkaldte Wiener-formular, hvorefter kun medlemmerne af FN, særorganisationerne og IAEA vil kunne deltage. Samtidig udtryktes der dog vilje fra de vestlige stormagters side til at fortsætte drøftelserne med Sovjetunionen med henblik på at finde frem til en for alle akceptabel løsning på invitationsspørgsmålet.

Sovjetunionen gav efter afstemningen udtryk for at ville tage sin stilling til deltagelse i konferencen op til fornyet overvejelse; denne forsigtige formulering må nok fortolkes som udtryk for, at Sovjetunionen ikke ønskede at lukke døren. Kina har senere ladet meddele, at det ønsker at deltage i konferencen.

Kina blev under 26. samling indvalgt i ECOSOC, men undlod iøvrigt at deltage i arbejdet i generalforsamlingens økonomiske udvalg. Det er derfor endnu for tidligt at vurdere, hvorledes den kinesiske tilstedeværelse vil influere på forløbet af de kommende års drøftelser mellem industrilandene og udviklingslandene. Det er imidlertid nærliggende at antage, at Kina uden at blive medlem af ulandsgruppen vil optræde som fortaler for denne gruppes synspunkter, og også i så henseende blive en konkurrent til Sovjetunionen.

10. Med beklagelse må det konstateres, at det særlige udvalg vedrørende FN's fredsbevarende operationer, hvoraf Danmark har været medlem siden 1. januar 1970, fortsat ikke har gjort fremskridt. Fra dansk side har man fremhævet, at den under udvalget nedsatte særlige arbejdsgruppe, hvoraf Danmark ikke er medlem, men hvori bl. a. indgår Sovjetunionen, USA, Frankrig og Storbritannien, har et særligt ansvar for, at udvalget opfylder sit mandat.

I tiden mellem 25. og 26. samling har ar-